

Skepparegatan i
SIMRISHAMN

Staden vid vattnet sover. Sensommarljummet i luften. Nästan bleke. En morgonpigga fritidsseglare har just satt segel och försvinner mot horisonten i ett disigt skimmer. Måsar och trutar. Galeasen Sarpfen ligger förtöjd vid kaj.

Sceneriet som möter mig från kajkanten, drar mina tankar till de holländska mästarnas guldålder. Motivet av staden i gryningsljuset kunde vara målat av Johannes Vermeer.

Laxgatan och Fisketorget. Skansgatan och Skepparegatan. Strandvägen som byter namn till Hamngatan just vid Tullhustorget. Gatornas namn ger en vink om kvarterens marina rötter.

Jag kliver ur bilen för att gå de knappa hundra stegen uppför Skepparegatan till huset. Gatan, belagd med smågatsten, lutar svagt uppför.

Detta är vår österlenska huvudstad. Staden har varit dansk längre än den varit svensk och både bebyggelse och gemyt för tanken till vårt danska moderland, dit grannön Bornholm, vilken ofta skymtas vid gynnsam väderlek, ännu hör.

I år, 2023, firar staden sin niohundrade födelsedag. Om de nio seklen av innehållsrik historia finns att läsa i en nyutgiven trilogi – Simrishamn 900 år.

Idyllernas stad.

Nu glider maj kring vår tysta stad
Och västan över blåa vatten,
Där vita segel glida fram på rad,
På stålblank vidd i solguldstänk mot natten.

En motor stånkar och en fiskebåt
Med fälda segel förbi lotsutkiken
Styr ut ur hamnen under dragspelslåt
Och solen glimmar över Tobisviken.

Stenshuvuds kägla står i solblått dis,
Och dimblå skymtar Bornholms lätta hägring,
I Esplanadens almar drar en luftig bris,
Och parken skimrar ljus i sommarns fågring.

---/
Charlie Svensson, Simrishamnsfödd diktare.

Vy från gatuhuset mot gårdshuset.

Anno 1896

Moderna tider. Ingenjör Andréé planerar sin polarexpedition. Wilhelm Röntgen tar den första bilden av sin hustrus hand. Olympiska spelen äger rum i Aten. I Malmö förevisas den märkvärdiga kinematografen. F. Scott Fitzgerald föds. Alfred Nobel går ur tiden.

Det var goda tider i Simrishamn. Stadens alla näringar blomstrade. Fisket var givande. Småindustrier etablerades. Redan 1882 öppnades järnvägsförbindelse västerut. Men trots att handelsjöfarten kanske var stadens kanske mest inkomstbringande verksamhet fanns, konstigt nog, under denna epok ingen riktigt god hamn som kunde stå emot stormar och oväder. Så sent som 1910 stod äntligen den nya, fina hamnen färdigbyggd. Snart trängdes barkskepp och jakter, skonare och fullriggare, med höga master vajande i brisen. Ja, livet var gott och fridfullt. Men snart skulle tidningsrubrikerna svartna. Kriget skingrade den stolta handelsflottan, och segelfartygens saga var all.

Första pantbrevet om 500 Riksdaler togs ut den 29 juli 1895. Någon gång året därpå stod det resliga kaptenshuset nära hamnen klart. Under sitt första liv präglad av sjöfolk, som sig bör för ett hus med denna adress. Och sedan, från 1969, i samma ägares händer i nästan 35 år. I både hus och trädgård manifesterade denne gentleman sin goda smak och skapade ett tidlöst hem av utsökt kvalitet, med ett stort mått av det fransmännen kallar "savoir vivre". Kräsna val. Mer än en nypa egensinne. Men att skrävla var aldrig avsikten. Snarare ser vi ett livsverk och något av en förlorad värld av en "lebeman" som måtte kommit renässansens nobla ideal mycket nära.

Sedan två decennier befinner sig hus och trädgård lyckosamt nog, i nuvarande ägarpars ömsinta vård. Otaliga är de läsvärda reportage i olika livsstilsmagasin som följer parets resa genom trädgårdsskapande och inredningsiver. Inte utan ett visst vemod har de beslutat att finna nya goda händer till huset i Simrishamn. Många skratt och mycket glädje sitter i väggarna. Och allas vår nyfikenhet är stor på dig som nu får förmånen att åtnjuta tillvaron på Skepparegatan 7.

Det är inte så ofta husets yngsta historia är den som är mest intresseväckande, vilket kan hända är fallet här! Men en liten utvikning bakåt i tiden får ändå tillåtas.

”Stadens Gator och Tompter äro så inrättade, som Inwånarne förmodligen sjelwa fallit i Hågen, hwilket af Chartan nogsammt utrönas kan.”

Så kommenterar Gabriel Nordström, vilken ritade en detaljerad karta över staden 1750, stadens inte alltid helt rationella gatunät. Om man finner nöje i att studera gamla kartor och dokument blir man förbluffad. På en kartskiss över 1200-talets Simrishamn känner man utan ansträngning igen sig!

Med dålig syn och ringa kunskaper om åldriga kartor, studerar jag den ovan nämnda i hopp om att finna det som idag är Skepparegatan 7 i kvarteret Valfisken.

Till slut - och med lupp - finner jag:

Chartae Beskrifning öfwer Staden Cimbrishamn. Fierde Qwarteret: 113 Fritompt, tillhörer Rådmannen Herr Lorents Meijn, är bebyggd med en Länga til Gatan af Leerwäggar och Halmtak...1476 kvadratalnar.

I stadens bevarandeplan från 1994 anges byggnadsåret till 1896. Men tomten har således varit bebyggd långt tidigare. Blev det gamla huset, med sitt eldfångda halmtak, männe lågornas rov?

Ockragul puts.

Välvda fönsteromfattningar.

Enkupigt taktegel.

Trappa av sten & smidda räcken.

Obligatorisk skvellerspegel.

Sinnebilden av ett

Simrishamnshus.

Bronsskulpturen "Havstomb" vid gatans slut är skapad av Carl Magnus. Den är ett minnesmärke över alla de fartyg från Simrishamn som genom seklerna förlit.

Gatuhusets sovrum

Gatusidan ligger i skugga på morgonen. Men solgasset lockar mig genom portgången och in i trädgårdens rum. Muromgärdad, innesluten, minner innergården om en klosterträdgård. Buxbomsparterren är skapad av myriader av sticklingar från österlenska kyrkogårdar och, säkert, efter noggrant studerad fransk förlaga.

Rosor med grenar knubbiga som barnaarmar. "Kompassen" omsorgsfullt lagd av sjösten. Mullbärstrådet vid solig södervägg är bördigt. I det milda klimatet blir lavendeln till stora buskar. Det finns ett rikbärande valnötsträd och ett olivträd på friland. Dammens strama form mjukas upp av näckrosor. Porlandet från lejongapet på muren överröstas ibland av dånet från havet.

Sjöbrisen för dofter av hav, rosor och nybryggt kaffe in genom sovrummets öppna fönster. Solkatter leker på väggar och golv. Trädgårdens slutna rum ger goda livsbetingelser för allt som lever och växer.

Ljumma dofter
stiga från
lavendelblom
och roskvarter.

Theodor Tufvesson

Medelhav på skånska. Frukost på franska.

Ägarparet delar sedan många år sin tid mellan kungliga huvudstaden, Simrishamn och huset i Provence. De franska frukostvanorna har importerats. Savoir - vivre? Bien sûr!

Vår trädgård ligger i Skåne och är hustruns ögonsten. Den är väldigt inspirerad av Medelhavet. /---/ För fem år sedan köpte vi ett förtjusande hus inne i Simrishamns gamla stad, mycket beroende på den vackra trädgården. Under åren har vi utvecklat trädgården en hel del – i riktning mot Medelhavet. Det passar bra i det fina skånska klimatet, men vi har också blivit mycket inspirerade av vår goda vän Peter Englander, som just kommit ut med boken "Medelhavsträdgård på svenska, tillsammans med fotografen Peter Carlsson. /---/ Arbetsfördelningen passar oss riktigt bra. Hustrun tycker det är avkopplande att rensa i rabatterna och jag tycker det är spännande att experimentera med olivträd och korkekar."

Vi i Villa 2008/Björn Vingård, chefredaktör

Ljusmåleri & österlenmotiv.

Liksom Skagen har vårt hörn av världen sedan länge lockat bildkonstnärer som alla sökt det speciella ljus som tycks vara så givmilt för alla former av konstnärligt skapande. Att Prins Eugen under trettioalet ofta vistades på Österlen, bidrog till provinsens växande popularitet som semesterort. För den som ännu är obekant med den rika floran av österlenkonstnärer, väntar en spännande resa, om intresse finnes!

Det torde hur som helst vara uppenbart att ägarparets intresse för konst och design är både djupt och brett. I samma andetag som de beslöt att låta trädgården präglas av medelhavsväxter, bestämde man sig för att inomhus välja konst av skånska konstnärer, gärna med särskild anknytning till Österlen och Simrishamn. Ellen Trotzig och Gerhard Nordström. Henry Mayne och Gerhard Wihlborg. Ulla Buhre och Curt Asker. De två förstnämnda har en alldeles särskild plats i undertecknads hjärta.

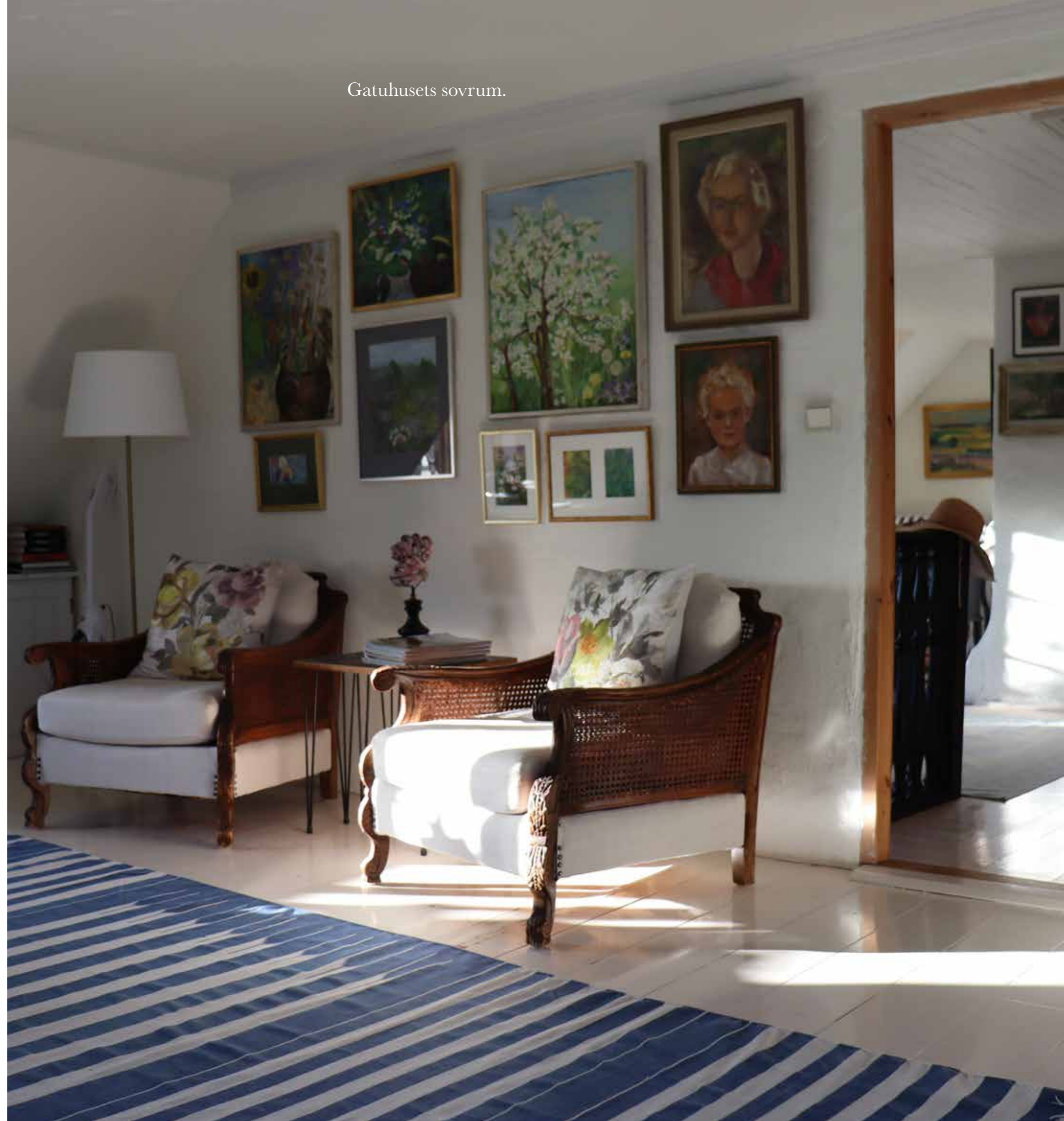
Men det är inte bara målning och skulpterande konstnärer som inspirerats av Österlen. Många är också de pennor som beskrivit och hyllat landskapet i skrift.

”Österlen är inte ett landskap som återfinns på vanliga kartor”, skriver Tomas Löfström i förordet till sin bok och syftar därmed på det vidsträckta inre landskap som vi alla bär med oss och som i sällsamma stunder, i havsvindarna på de österlenska strandängarna, bland blåeld och lärksång, också kan finna sin avspiegling i det yttre.

Recension i SVD av ”Österlen – landskapet i litteraturen.”

Gatuhusets sovrums.

Noga utvalt.

Golvet i bibliotek, vardagsrum och matsal av teak. Kakelugnen sannolikt en Rörstrand. Snickerier av valnötsträ. Blyinfattade glas. Inredningsdetaljer samlade på resor världen över. Plåtarbeten av vackert åldrad kopparplåt.

Den utsirade porten till lidret liksom det sidenblanka stengolvet i den stora hallen kommer från ett patricierhus i huvudstaden, nämligen forna Systembolaget på Vanadisvägen. Förutom byggnadsdetaljer fick nämnda inrättning också släppa till ur sitt ordinarie sortiment; i vinkällaren har grandiosa buteljer legat i prydligt dammiga rader...fast inte så länge.

En trädgård med lika delar patina och nyskapande.

Det finns åtta odlingszoner i Sverige och zon 1 anses oslagbar, där bör det mesta fungera i trädgården. Vad inte alla känner till är att det också finns en zon 0. Till exempel i Björn och Eva Vingårds trädgård i Simrishamn. Den ligger inramad av murar i Simrishamns gamla stad nära havet. Och här uppstår ett klimat som är fantastiskt gynnsamt för odling.

”Det är klart att vi är privilegierade, säger Björn Vingård, som är Vi i villas chefredaktör. Men det finns många idéer i vår trädgård som funkar i hela Sverige. Man måste pröva sig fram och framförallt våga chansa.

- Jag har ofta funderat över när en trädgård blir ens egen. När man satt så mycket personlig prägel på den att man kan säga att man inte enbart förvaltats utan också förnyat. Nu, efter fem år känner jag att trädgården är vår, säger Eva Vingård.

Det som har hänt under den tiden är att trädgården har renodlats mot en mera medelhavsmässig karaktär. Det fanns stöd för en sådan utveckling i den gamla trädgården. Vi i villa 2008/ Camilla von Otter

Gatuhusets vardagsrum.

Hus och trädgård har osvenska förtecken.

Gatuhusets kök.

Vingårdar.
Sparrisodlingar.
Fruktträdgårdar.
Delikatessbutiker.

Österlen är ett schlaraffenland av matkultur. På bordet vid köksfönstret får säsongens godaste råvaror vara dekorativa tills det är dags att äta upp dem. I skrivande stund, ett överflöd av tomater och persikor. Och en äkta skånsk senapskula med tillhörande träskål borde alla ha som gör anspråk på att laga mat på skånska!

Trädgårdens ljuvaste plats är nog ändå terrassen med ett patinerat kalkstensgolv i persikoköttrosa toner. Den är gammal och trots att huset är byggt på en hög grund valde man en gång i tiden att lyfta upp terrassens golv i höjd med husets. Ett hårfint tröskelsteg genom de dubbla dörrarna och man är inomhus. Tre långa till, och man är framme vid spisen. Det var denna befriande och oklara känsla av vad som är inne och vad som är ute som Eva och Björn föll för när de köpte huset.

Peter Englander, Allt om trädgård 2012

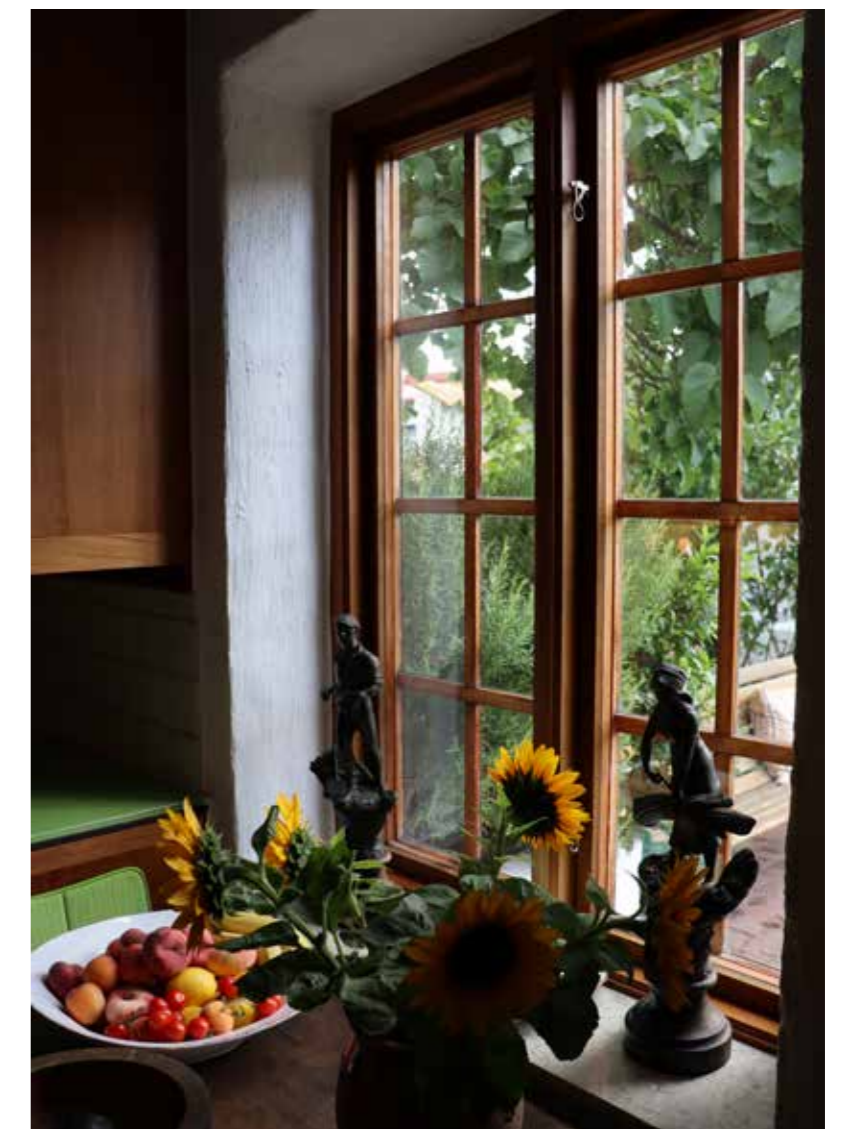

När Eva och Björn köpte huset hade det genomgått en omfattande, men varsam, renovering av den senaste ägare. Två lägenheter hade blivit en. Planlösningen hade gjorts öppnare, ett vackert stengolv hade lagts in i hallen, en väggfast bokhylla konstruerats och en gammal kakelugn satts in. Och inte minst, stengården hade gjorts om till en trädgård som blivit en oas med en stilig buxbomsparterr i mitten. Men gästhuset var i ganska dåligt skick.

- Det stora jobbet var dock klart och vi kunde börja anpassa huset till våra egna behov och vår egen smak, samt göra gästhuset till den lilla pärla som vi tycker att det är idag. Vi var ganska försiktiga eftersom den tidigare ägaren satsat på material av mycket hög klass, säger Björn och fortsätter:

- Vi behöll till exempel det gamla bruna köket som byggts av en skeppsbyggare i Simrishamn. Ett stiligt hantverk och ett levande tidsdokument.

Gods & Gårdar 2019, Hedvid Törneman & Erika Funke

Gatuhusets entré.

Trappan från nedre hallen är byggd av ett skeppsbyggeri i Simrishamn och har en originell konstruktion med en mittbalk, som ger trappan ett luftigt intryck.

Gods & Gårdar 2019, Hedvig Törneman & Erika Funke.

/---/ En viktig växt för en trädgård av den här typen är förstås olivträdet. De som finns att få tag på i den här delen av Sverige kommer från Spanien och är ganska härdiga. Men de tål till exempel inte tjäle. Eva och Björn började med ett olivträd i kruka, som sattes in i boden över vintern. Men tillsammans med trädgårdsmästare Englander bestämde de sig för ett experiment med ett olivträd på friland – planterat i skyddat läge närmast huset.

Detta är ju egentligen helt vansinnigt, säger Björn. Men det är roligt och vi har nu bildat föreningen FSO, Föreningen Skånska Olivhusägare, för sådana som är lika knäppa som vi. Vi är kanske tio medlemmar för ögonblicket.
Vi i villa 2008/ Camilla von Otter

Med knäppheten tycks det vara lite skrämt.
Efter femton år har trädet vuxit sig knotigt.
Bladverket skänker solfläcksskugga åt kritvit vägg.

Det finns bara två städer man kan bo i – Paris och Simrishamn.

Citatet av diplomaten och Parisambassadör Albert Ehrensvärd må vara en smula nött. Men de båda städerna har oväntade beröringspunkter.

Floden Seine ringlar genom den franska huvudstaden. Tommarpsån rinner ut i den österlenska. S:t Nicolaikyrkan byggdes ungefär samtidigt som Notre-Dame. Simrishamns Champs-Élysées heter Storgatan.

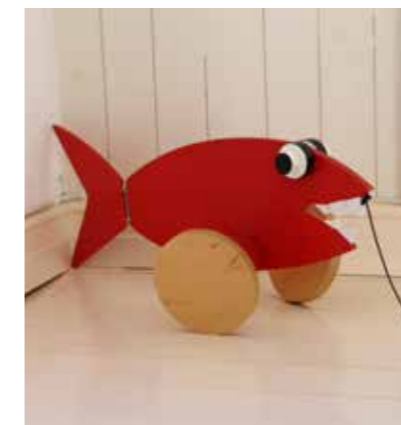
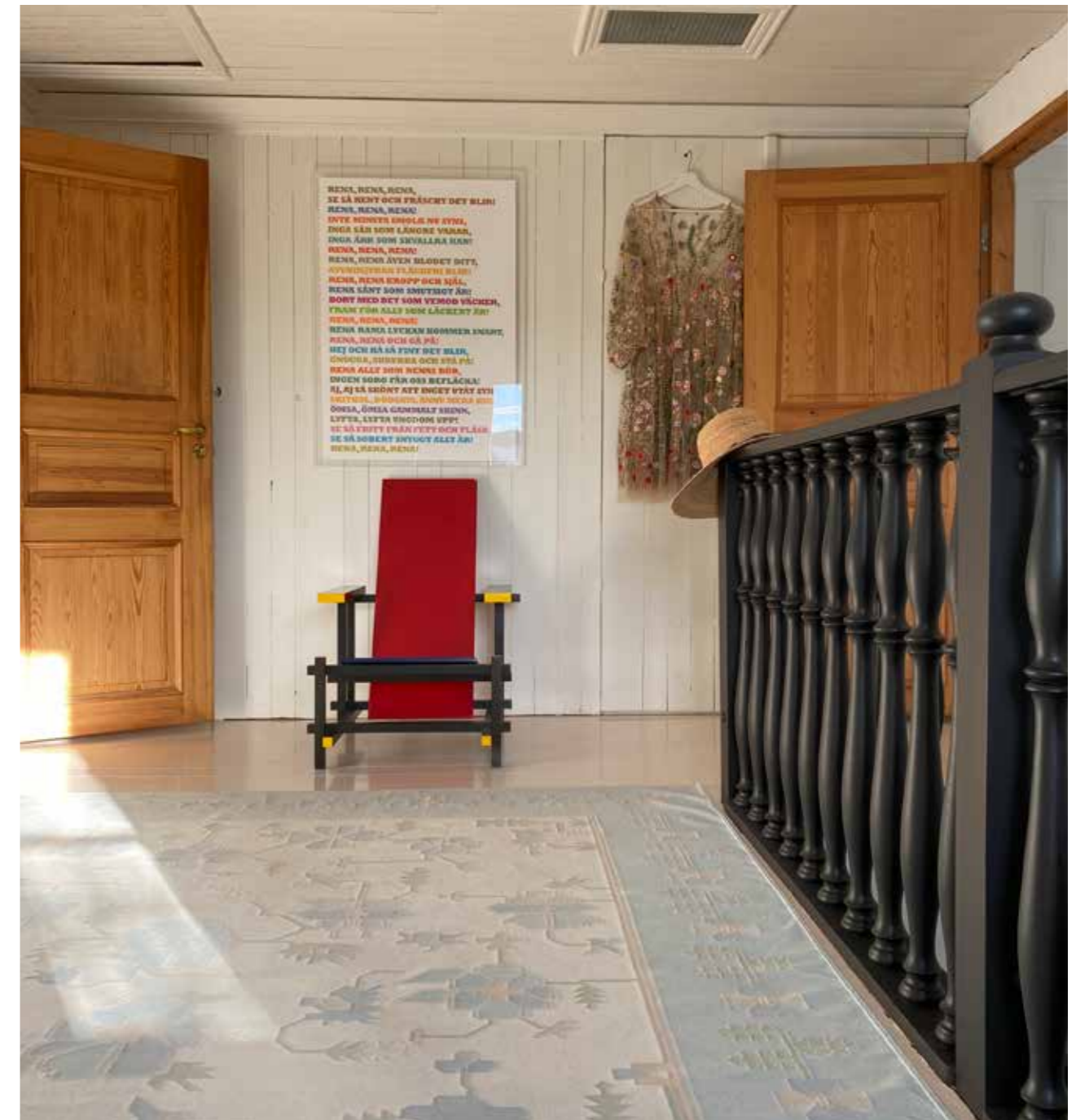
Simrishamns stadsvapen innehåller en båt och en sill - Sillasta'n i folkmun har ju sillen att tacka för sin blotta tillkomst. Paris' stadsvapen innehåller även det en skuta, men istället för sillen finns naturligtvis franska liljor!
Dess latinska sentens är något att ta till sitt hjärta i dessa orostider:

”Fluctuat nec mergitur”

– det gungar, men sjunker inte!

Gatuhusets tv-hörn på övre plan, vilket enkelt kan förvandlas till sovrum om behov finnes.

- Vårt stora intresse är konst och vi gillar också möbler och inredning, säger Eva. Och det är klart att vi har en egen stil när det gäller att inreda som återspeglar sig i alla våra boenden. En kombination av det vi tycker är vackert, är bekvämt och som berättar en historia. Stilarna kan blandas, men det måste kännas att någon har tänkt och känt när hemmet skapades, och ständigt omskapas.

Gods & Gårdar 2019, Hedvig Törneman & Erika Funke.

Rum för umgänge. Rum för vila och avskildhet.

Det övre planet är avgjort privat. Här finns den stora, öppna hallen med järnspis och soffhörn. För den som önskar fler sovrum, kan ett sådant utan större åthävor skapas här. Det stora badrummet har renoverats under nuvarande ägares tid, men stämningen av 60-tal bibehölls.

Sovrummet är snarast en sovsalong. Symmetrin i rummet är harmonisk. På ömse sidor om sängen, som en omslutande alkov, finns väl tilltagna, platsbyggda garderober. Vid fönstret mot trädgården sitter man oftast om något arbete ska utföras som fodrar datorkraft. Två stora chippendalefåtöljer inbjuder till bokläsning. Och från soffan kan man beskåda himlen genom takfönstret. Det vilsamma intrycket förstärks av den mjuka och lätt marina färgskalan.

Möblerna kommer till stora delar från Svenskt Tenn där Björn också arbetade en tid. Han samlar även på marina antikviteter och båtmodeller, och flaskskepp passar ju bra i sjöfartsstaden Simrishamn.

Gods & Gårdar 2019, Hedvig Törneman & Erika Funke.

Muromgärdad.
Vindskyddad.
Varm.
Lavendel i ljuslila skyar.

Bronsgula Maigold. Mörkrosa Leonardo da Vinci, Orangeröda Westerland. Rosa helenae, honungsrosen, som snott in sig i valnötsträdet. Och favoriten, Ghislaine de Féligonde som blommar ymnigt i saffransgult, aprikosrosa och crèmevitt.

Rosenkonserten har nästan klingat ut för i år. Till sommaren är det du som njuter av doft och fägring stor. Men buxbomsbroderierna och lavendelns grågröna bladverk ger ögonfröjd året om.

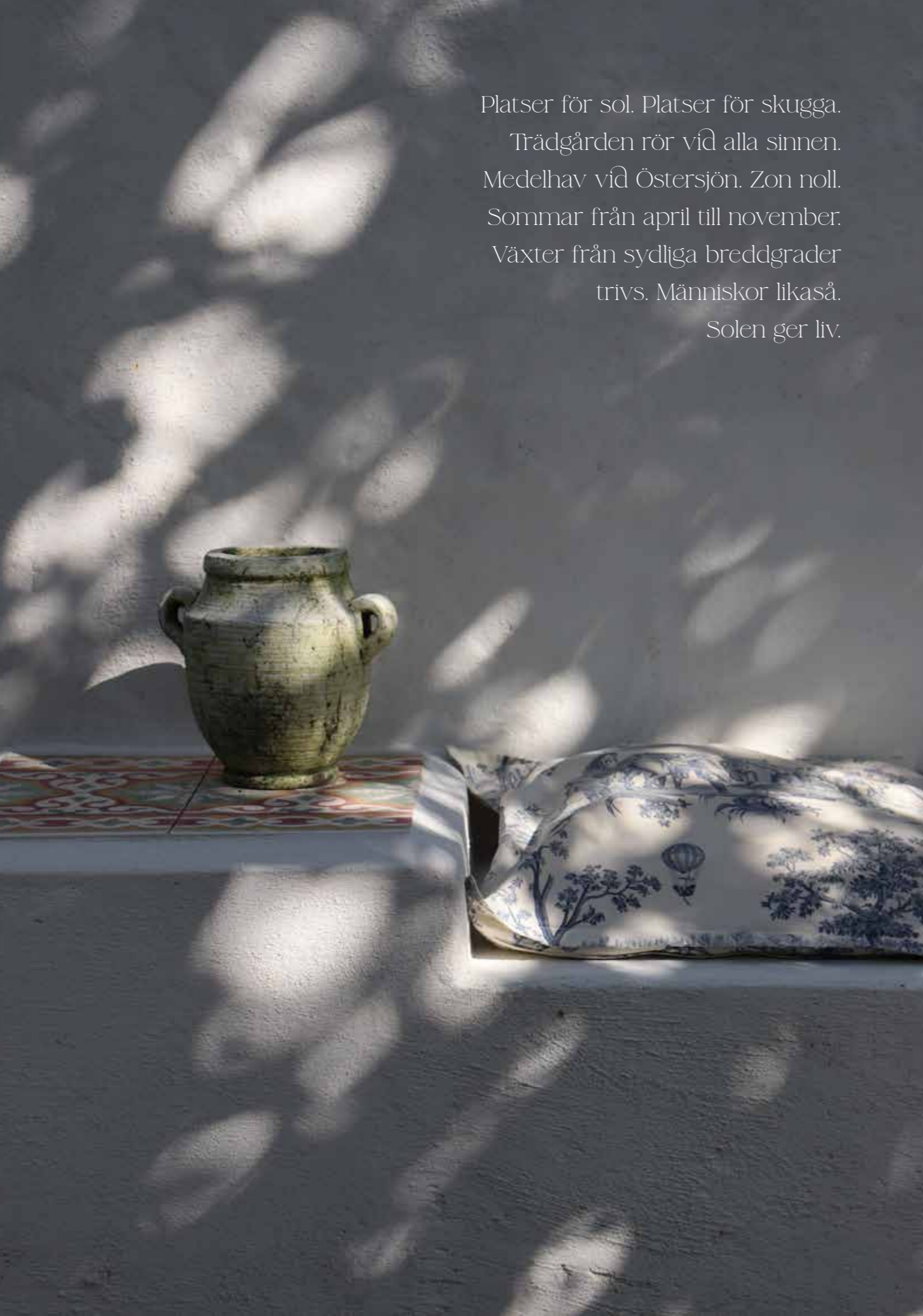
Gårdshuset.

Valnöteträn vuxo här i staden 17 stycken, som mest alla voro äldre än 10 år, alltså uthärdad de hårda vintrar emellan 1739 och 1741. Där som valnöteträden kunnat bestå i desse vintrar, det är rätta orten till deras plantering. Av desse trän mätte jag ett, som var mer än tre alnar i omkretsen och ungefärligen 15 alnar högt; ett annat var inemot 30 alnar högt med desse voro ock de störste. Mullbärsträdet, som växte uti herr borgmästarens Friedrich Wettrings trädgård, hade ock uthärdad förenämnde vintrar. Linnés skånska resa 1749.

Fines herbes. Rosmarin och lager inom räckhåll från köksfönstret.

Platser för sol. Platser för skugga.
Trädgården rör vid alla sinnen.
Medelhav vid Östersjön. Zon noll.
Sommar från april till november.
Växter från sydliga breddgrader
trivs. Människor likaså.
Solen ger liv.

Promenaden från staden längs Tobisvikens breda plage leder till Vårhallen och Pärlfiskarens hus. Fortsätter man norrut längs havet breder strandängar ut sig, där blonda kor betar. Naturupplevelsena är i sanning nära och tillgängliga.

Huvudbyggnaden är inredd för tvåsamhet och sällskapsliv. Men inåt gården har det på senare år skett spännande förändringar. I gårdshuset finns en bekväm och helt självförsörjande bostad. Det gamla brygg-huset har förtjänstfullt förvandlats till kök och smått spektakulärt mat- och sällskapsrum och en eldstad tagit byggrytans plats. Vidare finns två stäm-ningsfulla rum – ett används som sängkammare, det andra som "sitting room" med sovplats – och ett duschrum med toa och fönster mot trädgårdens grönska. En detalj av praktisk karaktär är att man tack vare port-gångens entré, inte behöver ta vägen genom huvudhuset!

Och just där husväggen möter den höga, vita, muren finns en plats under valnötsträdets lätta skugga, där man gärna dåsar hela långa eftermiddagen.

Gatuhusets sovrum.

PÄRLESAND

När Carl Linnaeus besökte Simrishamn den 2 juni 1749, hade Skåne varit svenskt i knappt hundra år.

Resan ifrån Gladsax till Cimbrishamn, kvart 2. Fåren gingo på fälten inemot Cimbrishamn, nästan i större myckenhet, än jag sett på något annat ställe, och voro de både av bättre och sämre art. Cimbrishamns stad allena hade 500 gamla får och 500 unga och få engelska gumsar. /---/

Eljest är hamnen på södra sidan av naturen väl anlagd, och botten på norra sidan är mindre djup. Själva stranden består av flisor och sådan kvartsaktig sandsten, som beskrevs vid Gladsax vilken här gick under själva sjöbotten, och av vilken gavs den tjänligaste sten till hamnens reparerande. I överigt var stranden täckt på det torra med den aldru renaste mursand, som var slipad och rundad liksom pärlsand, men grov, smutsade ej heller händerna, då han emellan dem gnuggades. Jämte stranden sågs ett vackert stenhus, på landshövdingens tillstyrkande uppbyggt av denna sten för mälte- och packhus, till ett artigt exempel på en skoglös ort. På södra sidan av hamnen var en skans uppkastad år 1700 av fältmarskalken Stenbock, där stycken ännu lågo kvar. /---/

Dagen efter, den 3 juni 1749, reser han vidare söderut längs kusten.

Gårdshusets kök och sällskapsrum.

Franskt cementgolv samsas fint med frilagd tegelvägg.

”Vi blev inspirerade av en bild i en bok från Gysinge byggnadsvård, där ett golv i en slottsal målats på samma vis. Så vi bad målaren kopiera. Det roliga är att han gjorde rutorna i samma storlek som på bilderna istället för att krympa dem, som kanske hade passat bättre här i ett litet gästhus. Men vi gillar det! Det blir lite Alice i Underlandet-känsla, med förvridet perspektiv, säger Eva.

Sköna hem 2019/Cecilia von Mentzer

Gårdshuset.

Solgass vid gårdshusets södervägg.

”Område med mycket stort kulturhistoriskt och miljömässigt värde.”

Stadens bevaringsvärda bebyggelse delas in i tre klasser. I den högsta återfinns förstås kyrkan, rådhuset och ytterligare femton byggnader. Den näst högsta klassen inrymmer blott ett femtiotal hus. Den tredje kategorin samlar de byggnader och gatumiljöer som både tillsammans och var för sig skapar gaturum och miljöer med kulturhistoriskt värde.

Till denna hör husen och kvarteren kring Skepparegatan.

De förmögna handelsgårdarna låg kring Storgatan och runt Stortorget. I kvarteren kring Stora Norregatan och Lilla Torg bodde stadens hantverkare. Tunnbindare och toffelmakare. Birtappare och repslagare. Fiskar- och sjöfartsbefolkningen hade sina boningar kring Skepparegatan i söder och Repslagaregatan och Östergatan i norr.

Gårdshuset.

*Jag öppnar en mossig lucka,
...och står i en himmel av grönt,
Av solsken, som fridfullt spelar,
Av blomster som lysa skönt.*

*Rankt sprungna valnötsträd dikta
Mot himlen en sydländsk romans,
Manshöga buxbomssirater
Sig rita i gröngyllne glans*

*Årbräckt, månghundraårigt
Ett mullbärsträd lutar sig tungt,
Men än som för Blomsterkungen
Blommar det lika ungt...*

Ur dikten
Gammal Simrishamnsträdgård
av Theodor Tufvesson

Många tror att en fantastisk trädgård är lika med mycket slit och ständigt passande. Men Björn och Eva har skapat en trädgård som har riktig wowfaktor och som kräver minimalt med jobb. - En lättkött trädgård som gärna får se svårkött ut, säger Björn.

Leva och bo 2009

Gårdshusets svala sovrum.

Ett valnötskast från havet.

Gårdshusets badrum.

Eva och Björns trädgård ligger på baksidan av ett gathus i Simrishamns gamla stad. Den är omgärdad av vindskyddande fasader och murar i alla väderstreck, och om man sticker ut huvudet genom ytterdörren kan man se och höra Östersjöns värmande vågor slå mot kajen i fiskehamnen ett valnötskast österut. Läget är ur odlingssynpunkt helt fenomenalt. Det blir egentligen aldrig någon riktig vinter. /---/

Från det allra första steget genom den smidda järngrinden dyker det upp så många spännande detaljer att man ideligen stannar till och bara stirrar. Först ut är en klunga luktpioner som dagen till ära har lagt sina blomsterhuvuden till vila mot en kompass lagd i mjukt östersjöslipade stenar på franskt vis. Färden går vidare i smala promenadstråk av simrishamnsk smågatsten och brunbränt tegel från Höganäs. Vid den västra muren försar vatten ur gapet på ett lejonhuvud i svart smide och landar i en rektangulär damm som bebos av halländska näckrosor och ett lite stimp gulfiskar.

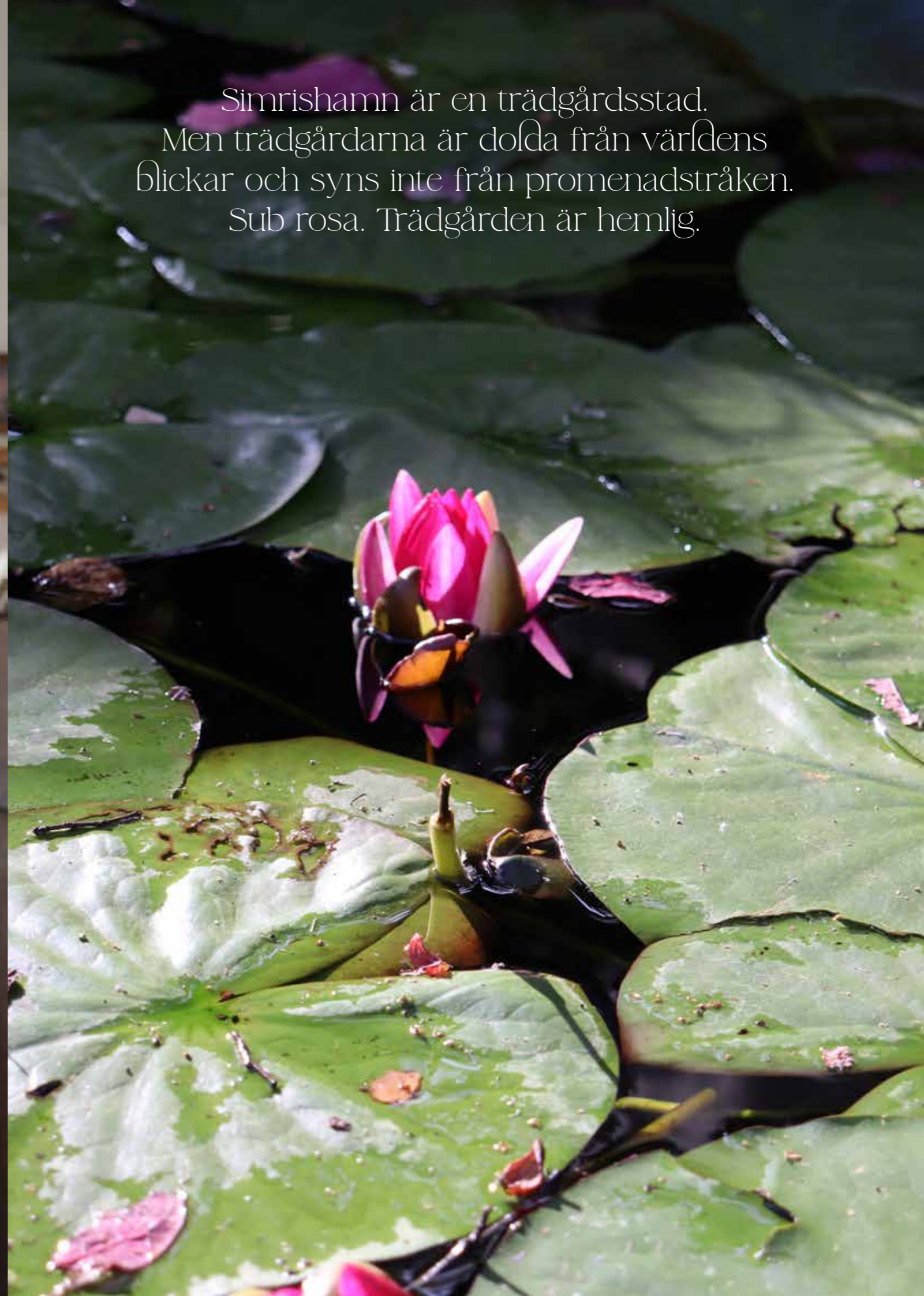
Allt om trädgård 2012/Peter Englander

Gatuhusets vardagsrum.

Simrishamn är en trädgårdsstad.
Men trädgårdarna är dolda från världens
blickar och syns inte från promenadstråken.
Sub rosa. Trädgården är hemlig.

Färgernas kemi.
I målningarna. På kakelugnens sirliga
kinerseri. I ljusstråken genom rummen.

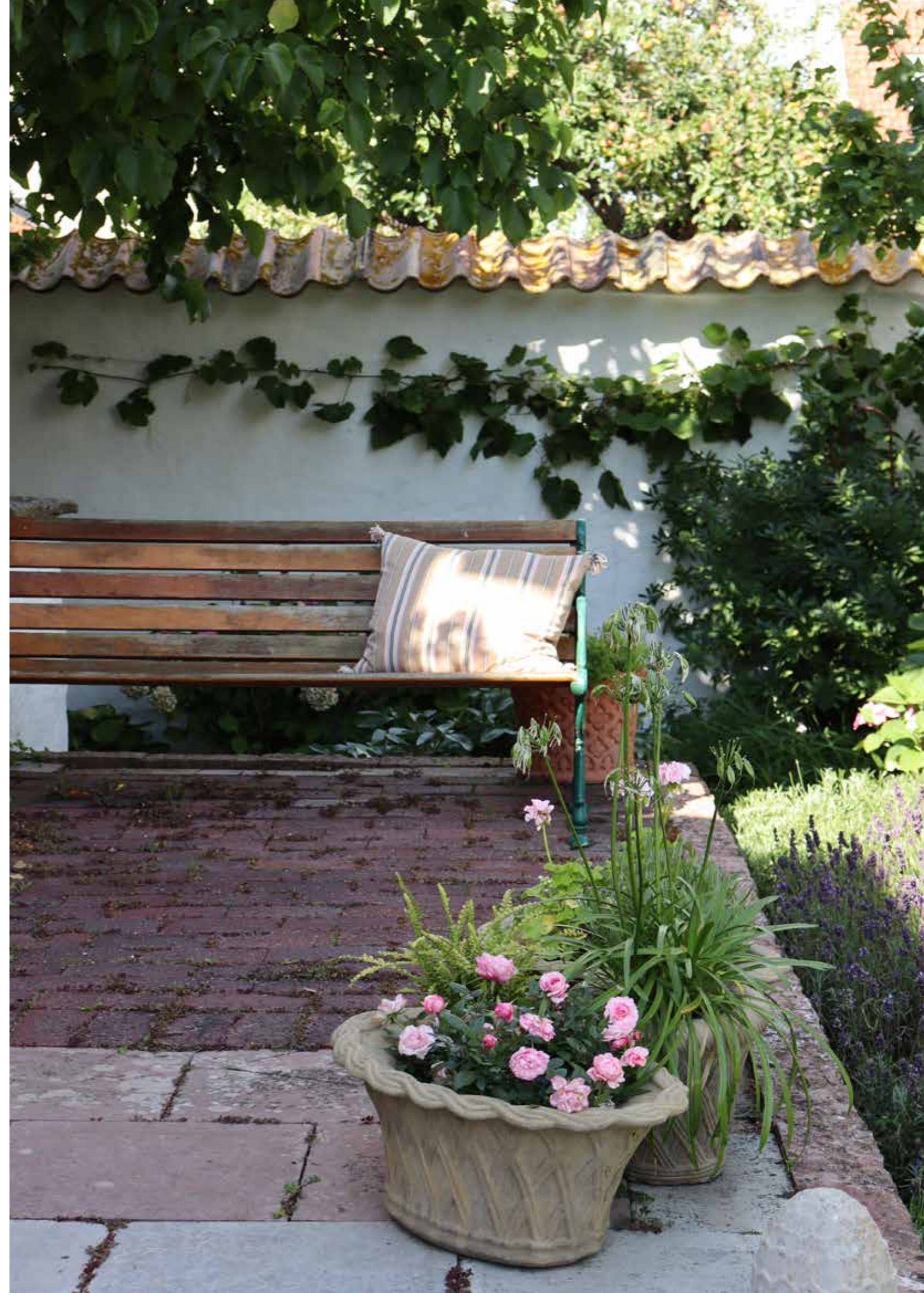

ÄDLA DRICKER

I den egna domänen växer vinrankan mot solvarm mur. Denna lilla Vingård räcker inte för husbehovet av bordsdryck. Men stadens Systembolag är välsorterat. Vingårdarna i trakten blir fler och fler - och kvaliteten på dryckerna bättre och bättre - för varje år.

Och snart, kanske, rentav, medges försäljning direkt hos producent! Lagringsvärda årgångar har sin givna plats i husets källare med lagom svalt klimat och metertjocka gråstensmurar.

Brunnsparkens gröna famn.

D en goda sillen, havets silver, löper som en röd tråd genom Simrishamns långa historia. I slutet av 1100-talet gick sillen till i stora stim till Skånekusten och med sillen kom tyska Hanseköpmän. Vid denna tid påbörjades även bygget av en kyrka, vilken helgades åt Sankt Nikolaus, sjöfararnas och fiskarnas beskyddare. En högkonjunktur sträckte sig långt in på 1500-talet, då sillfisket började avta. Under ett par hundra år förde staden en tynande tillvaro. Kriget mot svenskarna präglade tiden fram till 1658, då fred slöts i Roskilde. Ett nytt uppsving inleddes under 1800-talet. Ånyo gick sillen till. Rederier grundades och handelssjöfarten tog fart.

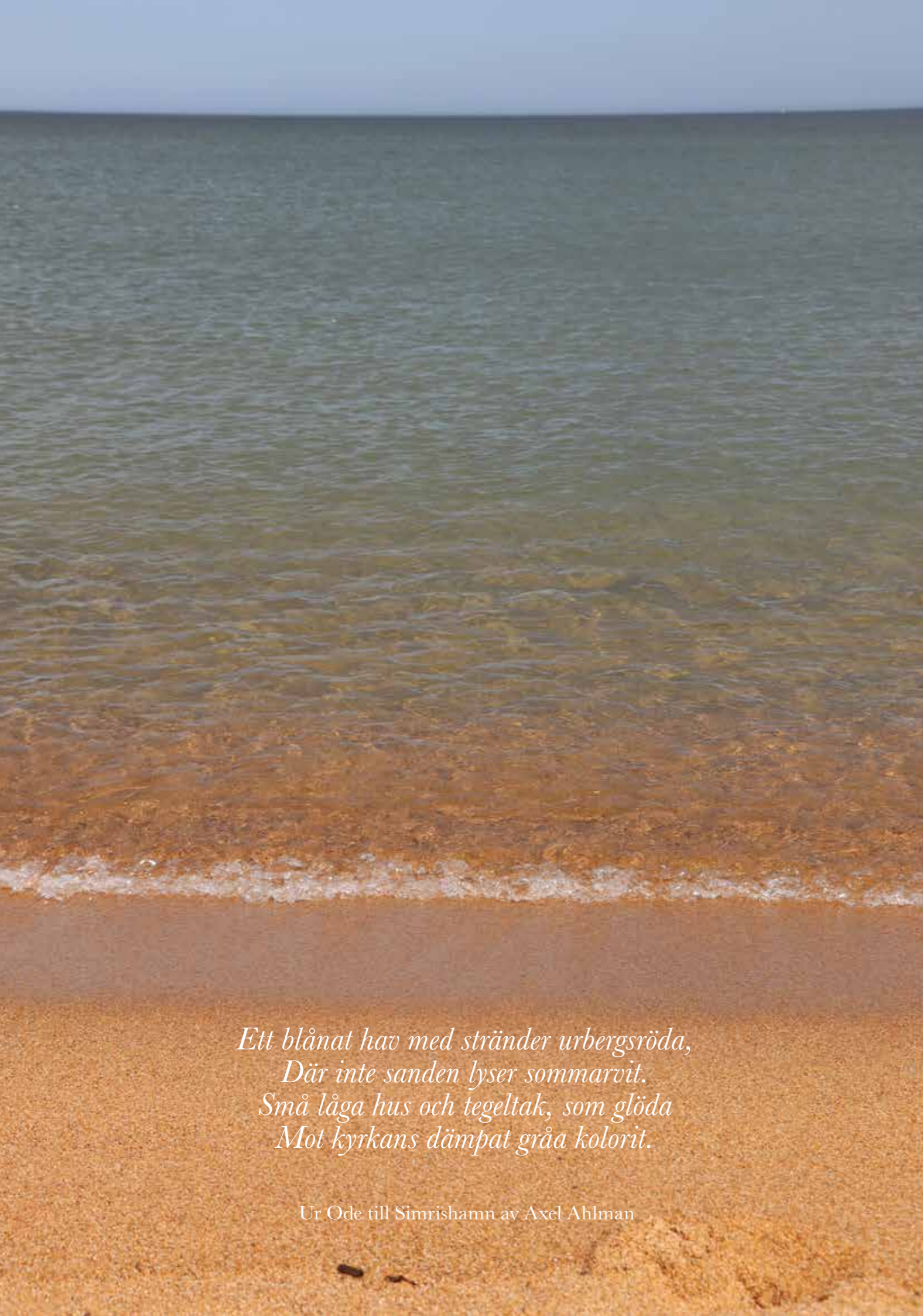
Från Hansans dagar har handeln och kontakten med grannländerna runt Östersjön och Öresund varit livlig. Idag finns både pendeltåg till Malmö och Köpenhamn och färjor till Polen och Bornholm från närbelägna Ystad. Två flygplatser nås på halvtimmen. Det är alltså knappast någon klyscha att kalla staden kontinental!

Utsikt från ett takfönster.

TVå år före sin död besöker skulptören och konstprofessorn Carl Milles Simrishamn. Han tyckte att torget skulle vara en bra plats för en av hans skulpturer. Kommunen kunde få köpa en figurgrupp "till bra pris" men med ett stort förbehåll – all ful betong måste bort från 1100-talskyrkan S:t Nicolai. /---/ Tack och lov ville kommunen nu inte missa tillfället att få ett verk av den världsberömda skulptören till staden. All betong knackades bort och den medeltida romanska kyrkan befriades från sitt gråtrista betongskal, och Milles "Systrarna", de två flickorna som återförenas i döden i en annan värld, kom upp på sin sockel 1953. Tjugofem år senare får systrarna sällskap av en av Milles många musicerande "pojänglar" som svävar upp i luften på sin höga piedestal.

Görhan Hellström, Österlens konsthistoria

*Ett blånat hav med stränder urbergsröda,
Där inte sanden lyser sommarvit.
Små låga hus och tegeltak, som glöda
Mot kyrkans dämpat gråa kolorit.*

Ur Ode till Simrishamn av Axel Ahlman

I huset på Skepparegatan bodde från början tre familjer – två i gathuset och en i gästflygeln. Det som idag är en fantastisk trädgård var en karg stenlagd innergård med utedass. Huset är ett gediget stenhus med trappa upp från gatan. - Det sägs att trappan avspeglar hur välbeställd den som beställde huset var. Var det lite snällt med pengar ligger entrén i markplanet, skulle det satsas mer så blev trappan högre, berättar Eva. Hennes och Björns hus har tre trappsteg upp till dörren, så det gick antagligen rätt bra för den skeppare som lät bygga huset. Fördelen med de tre trappstegen idag är att kontakten med gatan utanför finns, men att insynen är begränsad.

Gods & Gårdar 2019, Hedvig Törneman & Erika Funke.

Kring de små husen i gränderna vid hamnen.

När jag promenerar omkring med min kamera i kvarteren kring Skepparegatan, fäster en banal tangoslinga i mitt huvud. Den lämnar mig sedan inte ifred på hela dagen och jag somnar med Anita Lindbloms dova stämma ringande i öronen.

Solen strålar. Havet glittrar. När jag vänder mig mot havet syns siluetten av ett fartyg långt ute mot horisonten. Skepparegatan kantas av gamla hus och stockrosor som vuxit rakt upp ur trottoaren. Jag stiger uppför den höga stentrappan, går rakt igenom huset, över hallens stengolv och kliver rakt ut i solgasset på terrassen. Gränsen mellan ute och inne är obefintlig.

Kupor och takfönster bjuder ljus och utsikt över tegeltäckta takåsar och, som ett utropstecken, stadens kyrktorn i nordväst. Och det finns rum för böckerna och konsten, rum för den goda maten och umgänget. Genom höga, spröjsade fönster når solens strålar in i minsta skrymsle. Milt gyllene i morgontimman vandrar det sedan runt huset och slocknar om aftonen i blått skimmer när solen sjunker bortom kyrktorn och tegeltak.

Eftermiddagens intensiva strålar dränker matsal och bibliotek i flödande ljus.

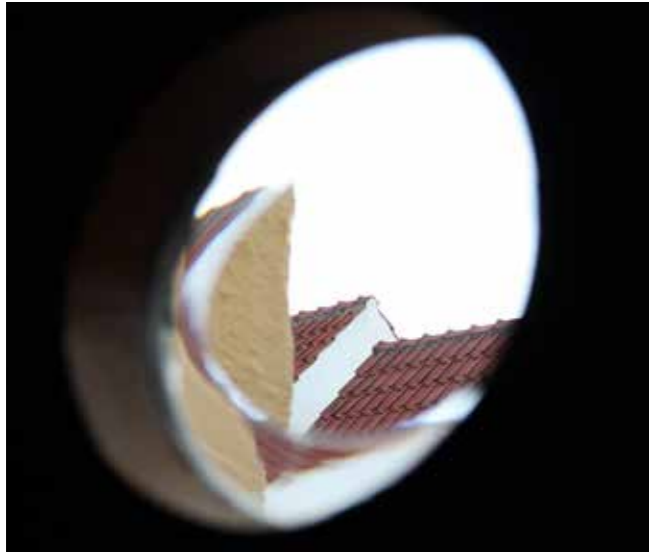

Sjumilakust. Bärnstensstränder.

Vid vilken tidpunkt når solstrålen in genom den skulpterade ytterdörrens facettslipade glas? Det är något av ett dagligt skådespel när ljuskäglan ritlar oväntade mönster på väggar, golv och inredning!

Småstadsidyll.

Simrishamn är en intim och gemytlig liten stad. Det är nära till det mesta. Välsorterade mataffärer och ett myller av butiker. Torget med grönsaks- och blomsterstånd. Krogar, uteserveringar och delikatesaffärer. Goda skolor. Och som sig bör i en hamnstad, fiskaffär och rökeri. Sandstrand och friluftsbad ett stenkast från centrum. Promenader och boulevaner.

Kort sagt; det finns ett brett och varierat utbud för livets goda. Folklivet och kommersen kring torghandeln och lördagarnas loppmarknad vid "Suckarnas gång" för tankarna (åtminstone undertecknads!) Port de Clignancourt i Paris. Se där - Ehrens värds citat är alltså giltigt! Och med tanke på sommarens vimmel njuter vi infödingar även av grådisets och isvindens januari och februari. Då vilar vi och läser böcker så nära brasan som möjligt!

Ett hus i stadens snart tusenåriga hjärta.
Ett stenkast från havet.
Ett välmående kvarter.
Blick för sydländsk trädgårdskonst.
Ett livsnjutande ägarpar med vida vyer
och djärva visioner.
Huset vid Skepparegatan är en
harmonisk och originell syntes.
Några förlagor finns inte.
Det är helt och fullt "sig sell nock".

En ljum sommarkväll
ter sig Simrishamn
som vilken annan
liten pittoresk kust-
stad som helst på
kontinenten.

*Det doftar öl
från London till Berlin,
det doftar öl
och Gud vad man mår bra,
det doftar öl
från London till Berlin,
det doftar öl,
kom räck mig din hand.*

*Det är fullt av Uilenspieghel och hans ku-
siner
och sysslingar och bryllingar till Brueghel
den äldre,
det är fullt av nordanvinden som biter som
en hund,
hamnen som sover med magen full*

La Bière, Jacques Brel
i översättning av Tommy Körberg

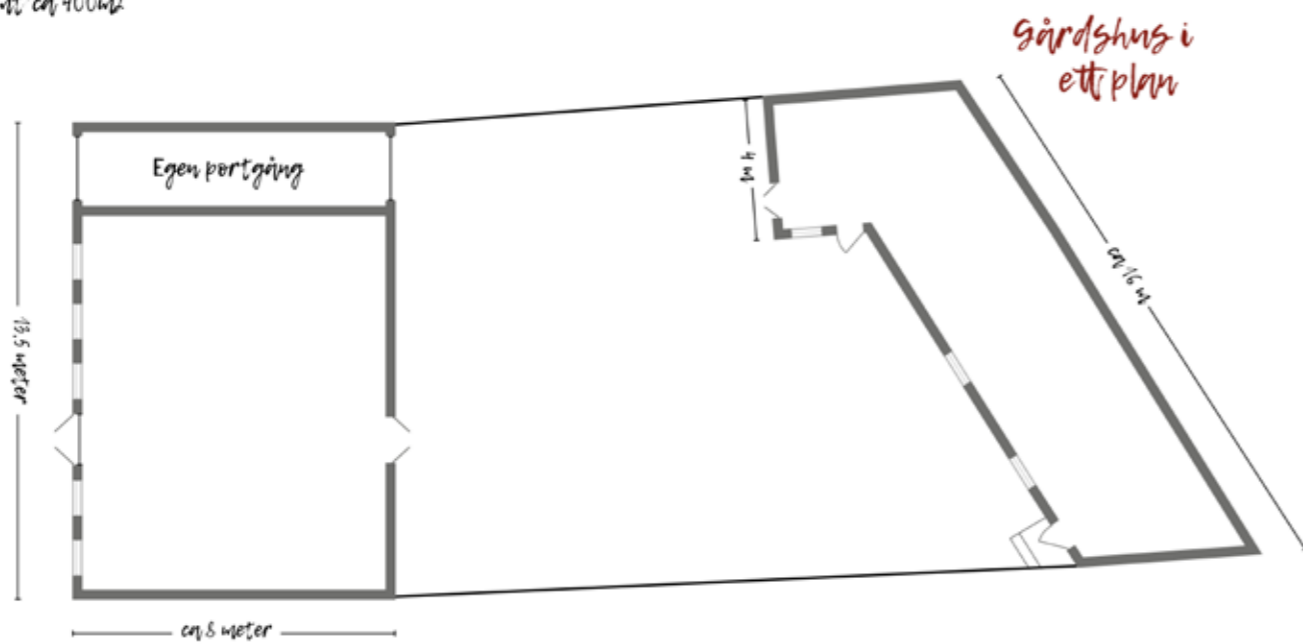

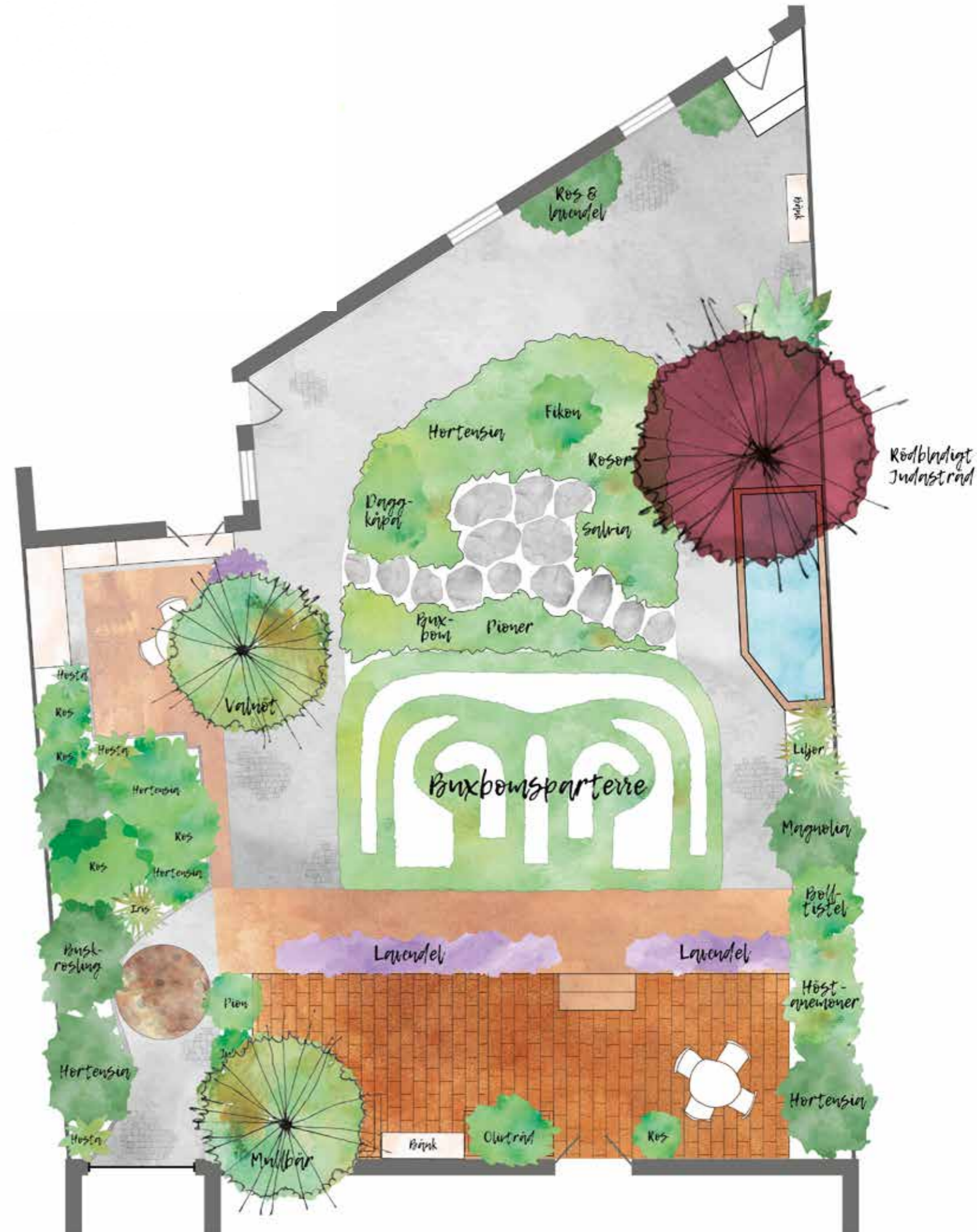
Trädgårdsritning

Skepparegatan 7

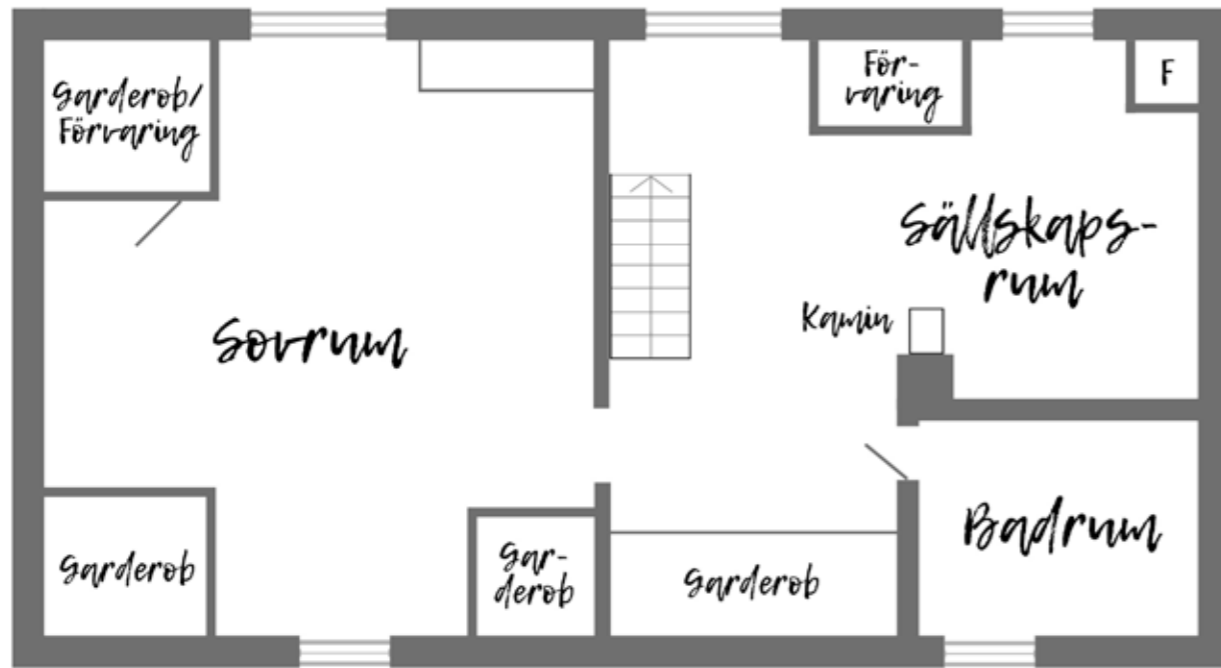
Fastighetsbeteckning Valfisken 4
Tomt ca 400m²

Boningshus i två plan
+ delvis källare

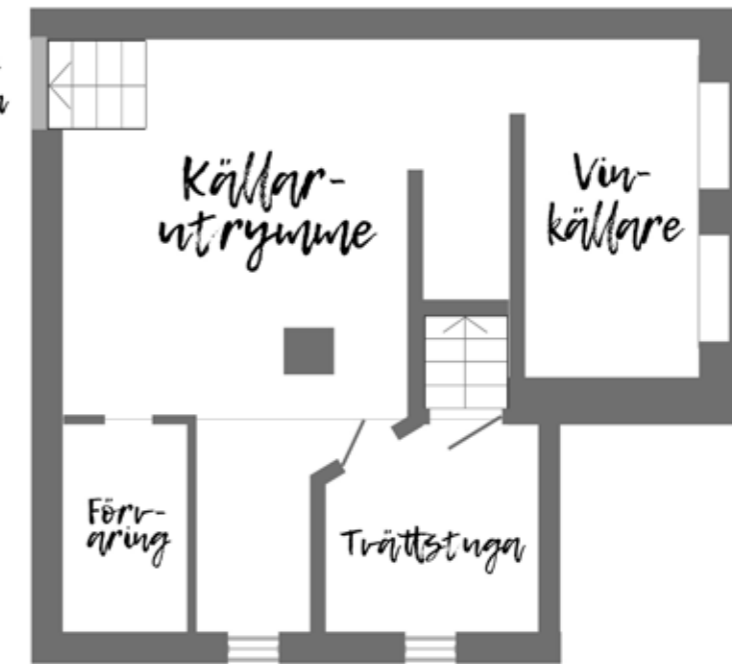

Övre plan Ca 90 m²

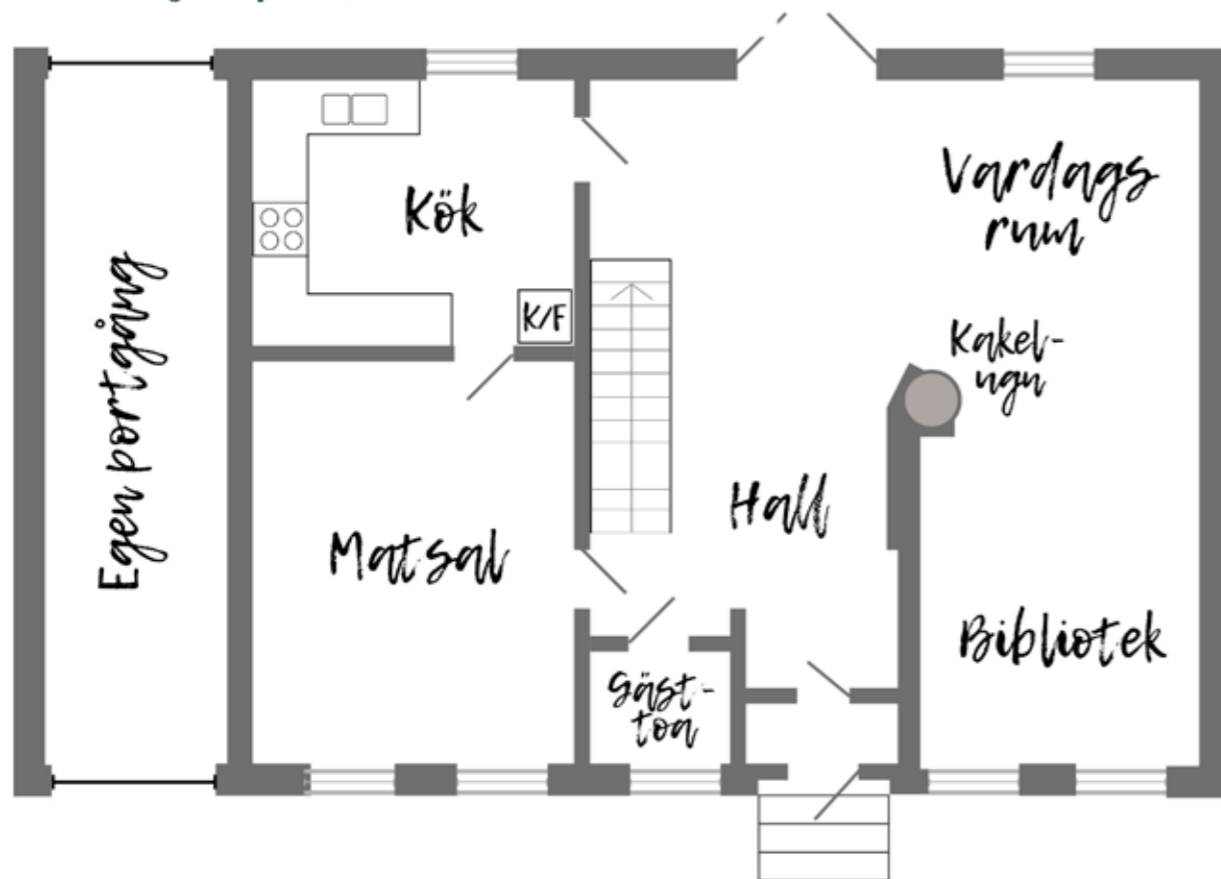

Källarplan Ca 40 m²

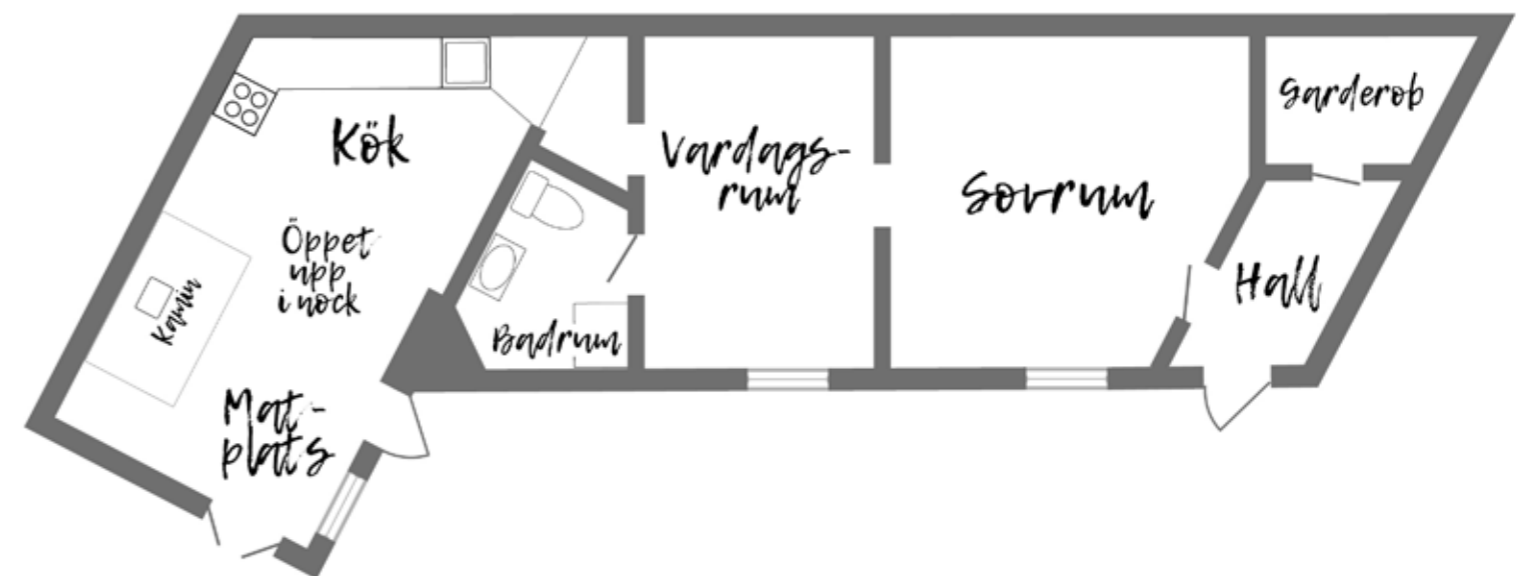
Mindre öppning mot portgången

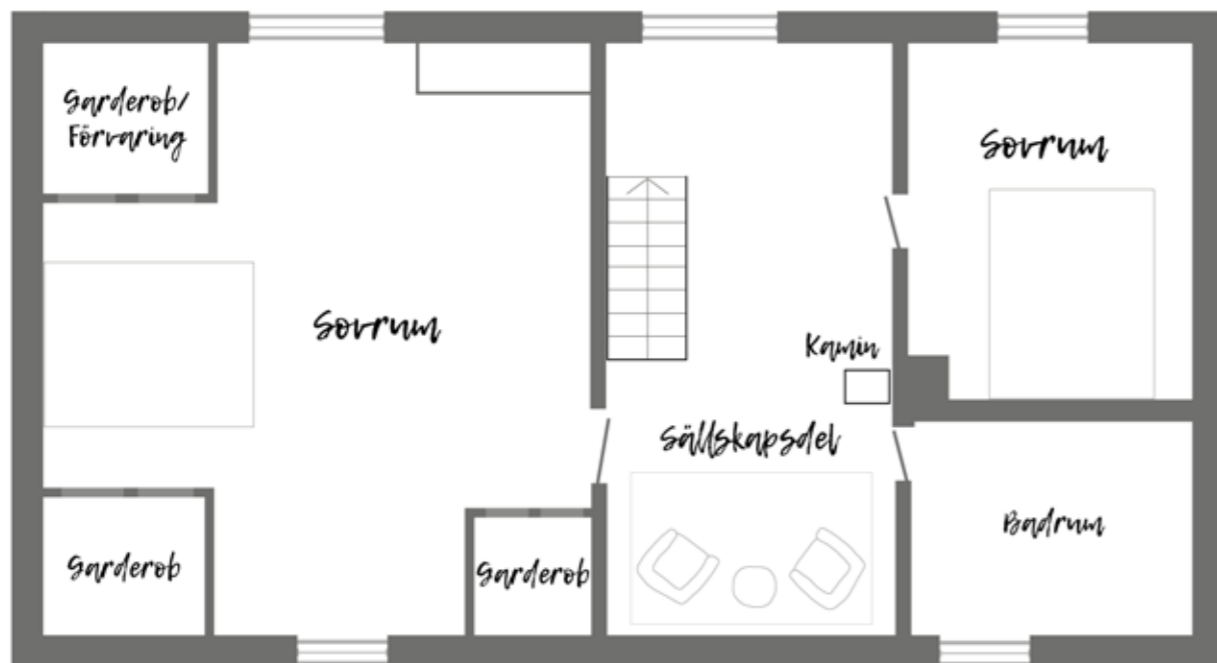
Bottenplan Ca 90 m²

Gårdshus Ca 70 m²

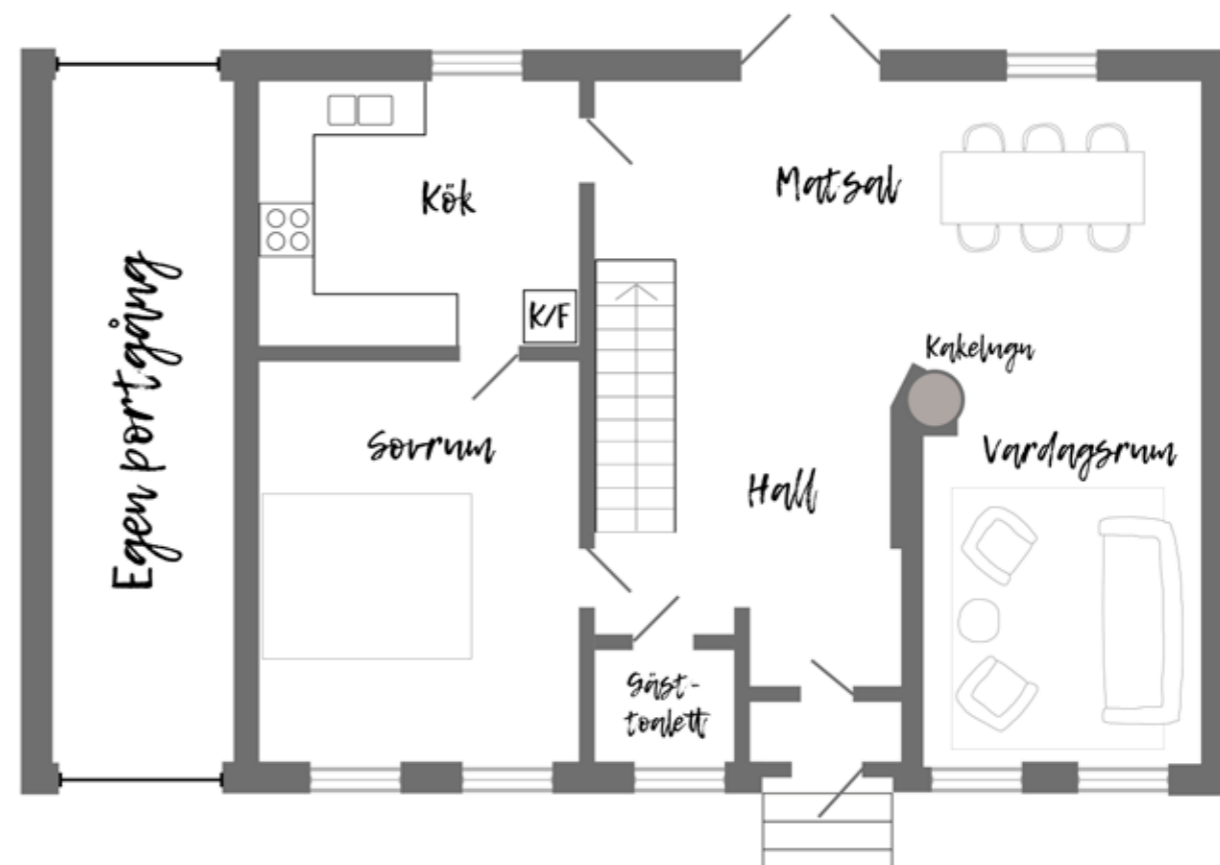

Övre plan Ca 90 m² - Alternativ planlösning -

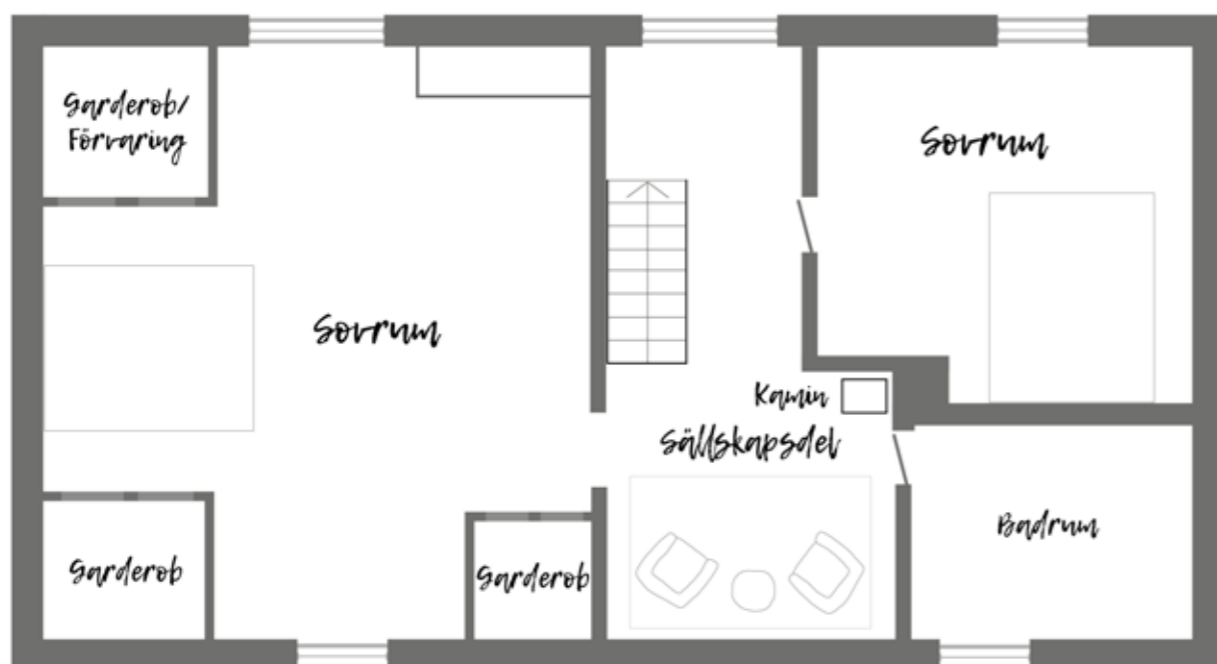
För den med behov av fler sovrum finns goda möjligheter. Sitthörnet på övre plan kan med blott en enkel mellanvägg bli sovrum, lite större eller lite mindre. Den som önskar ett sovrum i bottenplan kan inrätta ett sådant i befintlig matsal - utan att sällskapsutrymmena blir lidande. Kort sagt - tre sovrum ryms ledigt i gatuhuset!

Bottenplan Ca 90 m² - Alternativ inredning -

Och för den som fullt ut vill nyttja de båda husen som två separata boenden, är gårdshuset en fönämlig och synnerligen karaktärsfull trerumslägenhet!

Övre plan Ca 90 m² - Alternativ planlösning -

Gårdshus Ca 70 m² - Alternativ inredning -

BRA ATT VETA OM BUDGIVNING.

Vid köp av fastighet, tomträtt eller bostadsrätt är varken säljare eller köpare bunden förrän ett skriftligt köp under-tecknats av båda parter. Innan dess kan säljare och köpare ändra sig utan att motparten kan ställa några krav.

MÄKLARENS ROLL VID EN FÖRSÄLJNING

Mäklarens roll är att vara en opartisk länk mellan säljaren och köparen. Mäklaren får därför inte vara ombud för någon av dem utan ska hjälpa båda parter. Budgivningen är inte reglerad i lag. Det finns inga i lag bestämda regler för hur en budgivning ska gå till. Budgivningen kan ske på många olika sätt. Ofta uppstår en budgivning spontant när det finns flera spekulanter på ett objekt.

OLIKA FORMER AV BUDGIVNING

I praktiken sker budgivningen oftast enligt två olika modeller. Vid s.k. slutna budgivning får spekulanterna en viss tid på sig att lämna sina bud, vanligtvis skriftligen. Mäklaren redovisar buden för säljaren. Spekulanterna informeras inte om varandras bud. Vid s.k. öppen budgivning lämnas bud till mäklaren, som löpande redovisar högsta budet till säljare och till övriga spekulanter. Spekulanterna får då möjlighet att bjuda över varandra.

SÄLJAREN BESTÄMMER ÖVER BUDGIVNINGEN

Säljaren bestämmer i samråd med mäklaren om det ska vara budgivning och hur den i så fall ska gå till. Men säljaren är aldrig juridiskt bunden av några överenskommelser beträffande budgivningen, utan kan när som helst ändra formerna för budgivningen eller helt avbryta den.

MÄKLARENS UPPLYSNINGAR OM BUDGIVNINGEN

Spekulanterna ska informeras om hur en eventuell budgivning kommer att gå till. Alla har rätt att få veta vilka förutsättningar som gäller och att få sakliga och korrekta uppgifter. Om säljaren har ställt upp vissa villkor för försäljningen, ska mäklaren informera spekulanterna om det.

SÄLJAREN BESTÄMMER TILL VEM HAN VILL SÄLJA

och till vilket pris. Säljaren behöver inte sälja till den som lämnat det högsta budet. Säljaren är inte heller juridiskt bunden att sälja till det pris som har angetts i en annons eller på annat sätt under försäljningen.

Säljaren kan när som helst avbryta en påbörjad försäljning. Det gäller även om han eller hon tagit hjälp av en mäklare. Säljaren är inte juridiskt bunden av ett löfte att sälja, inte ens om det är skriftligt, och kan när som helst ångra sig innan köpekontrakt skrivits.

Mäklaren får inte fatta egna beslut i fråga om försäljningen. Mäklaren kan inte ge några löften till någon om att få köpa utan ska göra klart för spekulanterna att det

är säljaren som bestämmer. Mäklaren får dock ge säljaren sakliga råd i valet mellan olika spekulanter.

MÄKLAREN MÅSTE ALLTID VIDAREBEFORDRA BUD

Till dess att ett köpekontrakt är undertecknat av säljaren och köparen måste mäklaren ta emot och vidarebefordra alla bud till säljaren, även om buden inte lämnas på det sätt som bestämts. Det är bara säljaren som kan besluta om ett bud av någon anledning ska väljas bort; det kan inte mäklaren göra.

Mäklaren behöver inte ge en spekulant möjlighet att bjuda över någon annans bud

Eftersom det är säljaren som helt bestämmer över budgivningen har en spekulant ingen ovillkorlig rätt att få bjuda över ett lämnat bud. Men oftast ligger det i säljarens intresse att mäklaren låter spekulanterna höja sina bud.

SPEKULANTENS RÄTTIGHETER UNDER BUDGIVNINGEN

• Vem som helst kan ge ett bud muntligt eller skriftligt. Mäklaren och säljaren kan dock kräva att budet preciseras till ett bestämt belopp.

• Att en spekulant har lämnat det högsta budet ger inte honom eller henne någon rätt att få köpa.

• En spekulant kan i sitt bud förena priset med olika villkor.

• Den som lämnar ett bud är inte juridiskt bunden att stå kvar vid det; inte ens om det lämnats skriftligen.

• En spekulant kan inte räkna med att få fortlöpande information av mäklaren om hur budgivningen och försäljningen fortskrider.

• En spekulant har inte rätt att få veta vilka de övriga budgivarna är, vilka bud som lämnats eller vilka villkor som diskuterats med andra spekulanter.

INFORMATION TILL SPEKULANTER EFTER AVSLUTAD FÖRSÄLJNING

En spekulant har inte rätt att få annan information än att han eller hon inte fått köpa. Mäklaren framför alla bud till säljaren och upprättar en förteckning över buden. Budlistan lämnas till säljaren och slutgiltig köpare - med namn och kontaktuppgifter. Budgivare kan därför inte vara anonyma (men kan lägga bud via ombud, då är det ombudets kontaktuppgifter som lämnas ut).

FAKTA OM FASTIGHETEN

Byggnadstyp: Två bostäder. Gatuhus i 1 1/2 plan, delvis med källare. Friliggande gårdshus i ett plan.

Byggnadsår/renoveringsår:

Troligen uppför 1896. Genomgripande men varsamt renoverat och ombyggt från 1969. Under nuvarande ägares innehav, från 2003 och framåt, bl.a ombyggnad av badrum och gästtoa 2004-2005 samt ombyggnad av gårdshus 2004 och 2010.

Storlek:

1) taxeringsinformation: boyta 142 kvm, biarea 33 kvm.

2) Användbar golvyta uppmätt i samband med framtagning av ritning, avrundat mått: b.v ca 90 kvm, o.v ca 90 kvm (med snedtak). Källare ca 40 kvm.

Friliggande gårdshus ca 70 kvm. V.v se ritning.

Konstruktion: grundmurar av putsad natursten. Bjälklag av trä. Stommar av tegel. Putsade fasader. Yttertak av enkupigt taktegel. Dubbelkopplade, spröjsade fönster och fönsterdörrar, av ädelträ i bostad, målade i gästhus. Utvändigt plåtarbete av kopparplåt. Skulpterad ytterdörr. Dubbelport och smidesport i portgång. Självdragsventilation.

Inredning & utrustning/gatuhus:

Köksinredning i körsbärsträ av god kvalitet, tillverkad av lokalt skeppsbyggeri, liksom trappan till o.v. Spis, fläkt, diskmaskin, kyl & frys. Bänkskivor av trä resp.härdat glas. Gästtoa på b.v med toa och handfat. Klinkergolv och blyinfattat fönster mot gatan. Helkaklat badrum på o.v med dusch, badkar, dubbla handfat, handdukstork och toa.

Tvättstuga i källarplan med tvättmaskin & torktumlare. Vinkällare.

Listverk, dörrar m.m av ädelträ/hög kvalitet. Platsbyggd bokhylla. Stentrappa till källarplan med smitt räcke.

Golv: polerat stengolv i genomgående entré, teakgolv i bibliotek och matsal, målade trägolv på o.v. Klinker i badrum och gästtoa. Terrakottagolv från Stiltje i kök.

Gårdshus: köksinredning från IKEA, bänkskivor av massivt trä. Köksho i porslin. Glashäll, ugn och flätkåpa i rostfritt, integrerad diskmaskin. Kyl & frys.

Helkaklat badrum med dusch, handfat, handdukstork och toa.

Golv: franskt cementgolv från Stiltje, målade trägolv samt klinker i badrum.

Uppvärmning: direktverkande el via oljefyllda radiatorer. Golvvärme i båda köken och i bostadens badrum.

Kakelugn och vedkamin i huvudbyggnaden, braskamin i gårdshus. Samtliga eldstäder är godkända.

Vatten & avlopp: kommunalt.

Övrigt: stenlagd terrass i nivå med golvet inomhus. Flera stenlagda uteplatser. Näckrosdamm med väggfontän.

Fiberanslutning finns.

Pris: 10.500.000:- eller bästa bud

Fastighetsbeteckning & adress:

Simrishamn Valfisken 4. Skepparegatan 7, 272 36 Simrishamn.

Areal: 378 kvm

Taxeringsvärde: 3.387.000:- varav byggnad 1.615.000:-

Taxeringskod: 220, småhusenhet.

Pantbrev: 5 st om totalt 2.990.000:-

Servitut: inga inskrivna.

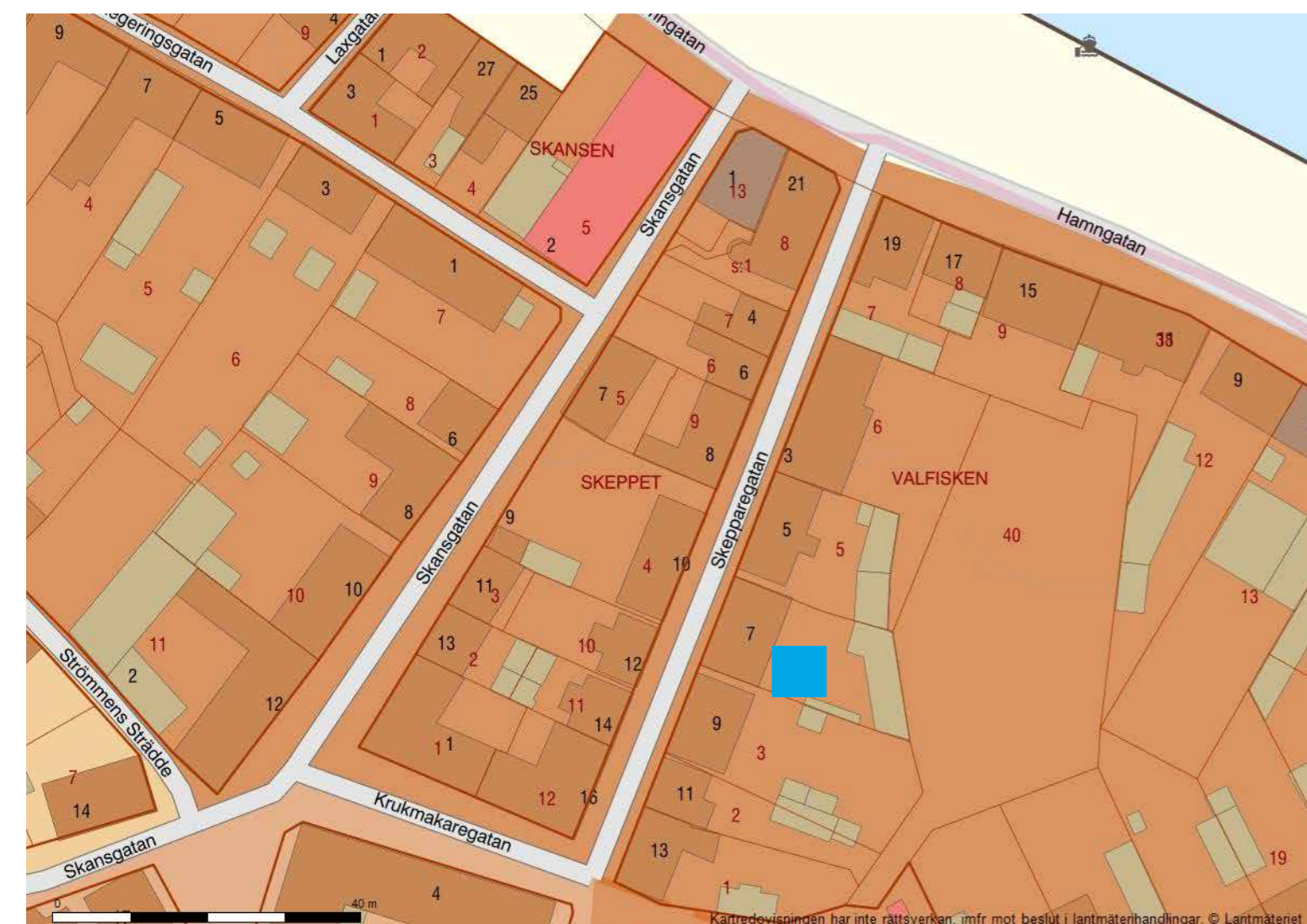
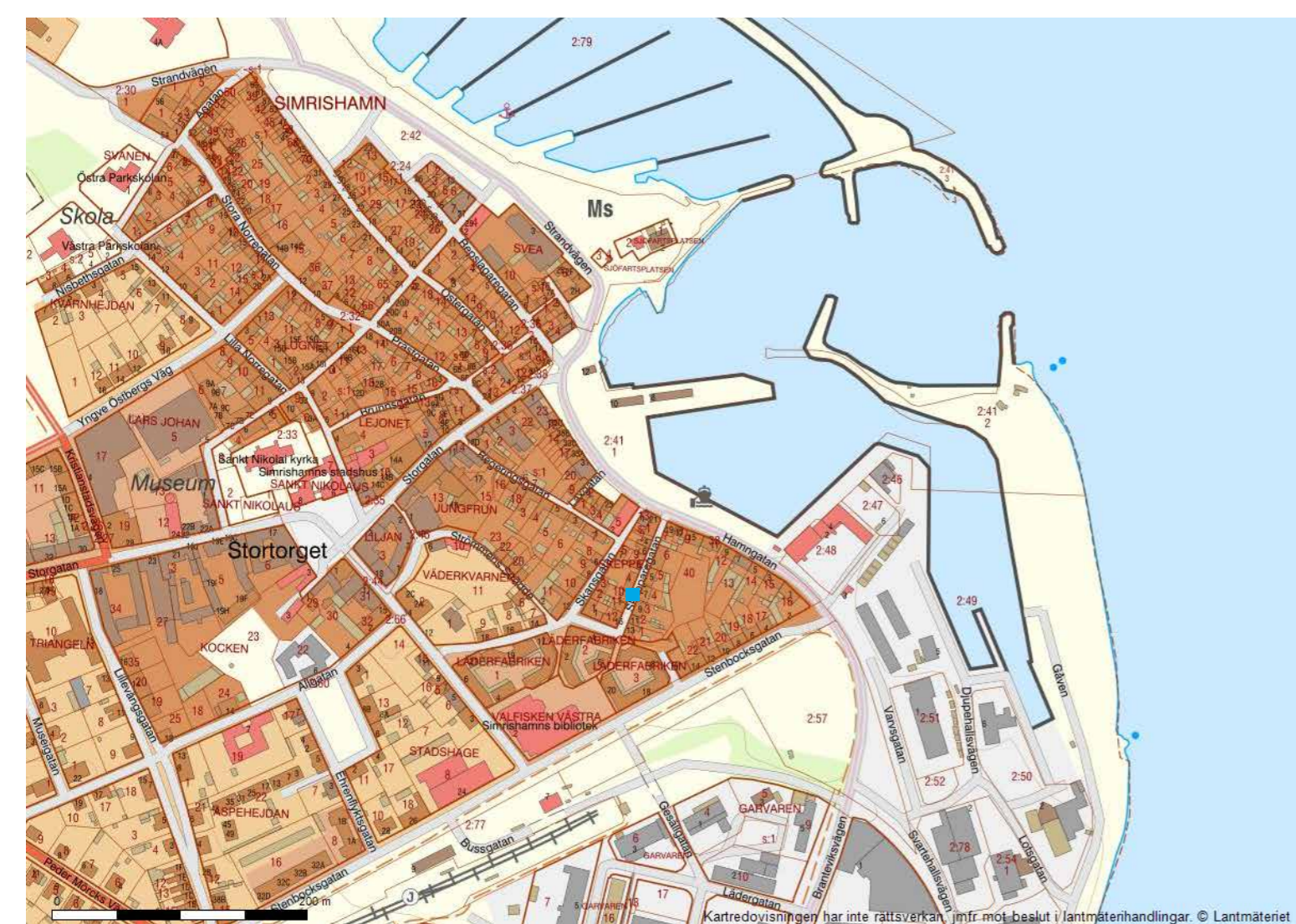
GABRIELLE MALMBERG
Holmavägen 53, 277 36 Vitaby
0708-669593
hus@gabriellemalmberg.se

• Objektsbeskrivningen grundar sig på säljarens uppgifter och iakttagelser gjorda på fastigheten.

• Jag följer gällande lagstiftning avseende GDPR och sparar endast dina uppgifter med ditt medgivande.

• Du som anser att exakt antal kvm är av särskild betydelse, uppmanas att själv kontrollmätas.

Jag är inget varumärke.
Jag tillhör ingen mäklarkedja.
I mer än 35 år har jag sålt hus
med själ och historia på Österlen.
Fiskarlängor och prästgårdar.
Kaptenshus och konstnärshem.
Ödehus och gamla möllor.
Gatehus och kringbyggda gårdar.

Människorna jag mött. Husen jag sålt. Alla har de inspirerat och utvecklat mig som mäklare och människa. Så mycket de lärt mig om byggnadsvård och bygdens historia, om trädgårdar och arkitektur! Och jag minns de allra flesta med stor värme.

Men det var inte fastighetsmäklare jag skulle bli när jag i mars 1987 ryckte in som levande telefonssvarare några veckor på Kiviks Fastighetsförmedling, min ställföreträdande pappa Mats Uppviks företag. Det skulle visa sig att jag funnit mitt rätta element. Att jag fortfarande, varje dag, gläds åt en ny arbetsdag, visar att den osynliga handen som tycks knuffa oss genom livet, såg till att jag från början hamnade precis där jag skulle!

Allt jag gör, gör jag helhjärtat. Jag har en ousinlig nyfikenhet på de hus och de människor som kommer i min väg och en glädje och stolthet i att göra mitt yttersta för dem mitt arbete berör. Och jag gör allt själv. Jag styr över när, var, hur och varför. Det är så jag får resultatet att stämma med visionen!